

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет ветеринарної медицини**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання і оформлення КУРСОВОЇ РОБОТИ та
ІСТОРІЇ ХВОРОБИ з дисципліни
«ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»**

**для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» спеціальності
211 «Ветеринарна медицина»**

УДК 619:616.98:578.835

Рекомендовано до друку вченою радою факультету ветеринарної медицини НУБіП України (протокол №9 від «20» березня 2025 р.)

Укладачі: доцент МЕЛЬНИК В.В., доцент МАРТИНЮК О.Г., професор УШКАЛОВ В.О., професор РАДЗИХОВСЬКИЙ М.Л., професор ВИГОВСЬКА Л.М., доцент СОРОКІНА Н.Г., доцент ШЕВЧУК В.М., асистент ШЕВЧЕНКО О.Б.

Рецензенти:

доктор ветеринарних наук, професор Борисевич Б.В. (Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ).

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання і оформлення КУРСОВОЇ РОБОТИ та ІСТОРІЇ ХВОРОБИ з дисципліни «ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

Методичні вказівки підготовлено згідно з навчальною програмою дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби». Наведено матеріали необхідні для виконання курсової роботи та історії хвороби з дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби».

Видання призначене для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина».

© Мельник В.В., Мартинюк О.Г., Ушкалов В.О., Радзиховський М.Л., Виговська Л.М., Сорокіна Н.Г., Шевчук В.М., Шевченко О.Б.

ВСТУП

Інфекційні хвороби тварин є однією з найважливіших проблем сучасної ветеринарної медицини. Вони становлять серйозну загрозу для здоров'я тварин, спричиняють значні економічні збитки у тваринництві та можуть мати вплив на здоров'я людей через зоонозні захворювання. Зростання чисельності тваринницьких комплексів, зміни у кліматичних умовах та глобалізація торгівлі сприяють поширенню інфекцій, що вимагає від фахівців високого рівня підготовки та знань сучасних методів профілактики, діагностики та лікування інфекційних хвороб.

Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин є однією з найважливіших дисциплін у підготовці майбутніх фахівців ветеринарної медицини. Вона охоплює широкий спектр питань, пов'язаних із вивченням закономірностей виникнення, поширення, профілактики, діагностики та боротьби з інфекційними хворобами тварин. У сучасних умовах глобалізації та інтенсифікації тваринництва питання епізоотологічної безпеки набувають ще більшої актуальності, оскільки інфекційні хвороби можуть завдавати значних економічних збитків та становити загрозу для здоров'я людини через зоонози.

Курсова робота є невід'ємною частиною освітнього процесу, що сприяє поглибленню знань студентів, розвитку їхньої науково-дослідницької діяльності, формуванню навичок самостійної роботи з науковою літературою та практичного застосування отриманих знань.

Метою даної курсової роботи є аналіз актуальних питань інфекційних хвороб тварин, вивчення етіології, патогенезу, клінічних ознак, методів діагностики, профілактики та лікування різних груп інфекційних захворювань. Важливим аспектом дослідження є також оцінка ефективності заходів контролю та боротьби з інфекційними агентами у ветеринарній практиці.

У процесі написання роботи будуть використані сучасні наукові джерела, нормативні документи, а також дані практичних досліджень, що дозволять узагальнити та критично оцінити існуючі методи боротьби з інфекційними захворюваннями тварин. Особлива увага буде приділена розгляду новітніх вакцин, антимікробних засобів, методів діагностики та контролю інфекцій у сучасних умовах.

Виконання курсової роботи дозволяє студентам не лише закріпити отримані теоретичні знання, а й розвинути навички аналізу сучасної наукової літератури, критичного мислення та використання сучасних методів дослідження у ветеринарній медицині. Особливу увагу слід приділити аналізу епізоотичної ситуації, розробці заходів профілактики та боротьби з

інфекційними захворюваннями, а також оцінці ефективності запропонованих заходів.

Дана методична розробка створена для студентів, які вивчають дисципліну «Епізоотологія та інфекційні хвороби», і має на меті надати докладні рекомендації щодо всіх етапів підготовки, написання та оформлення курсової роботи.

Методичні вказівки містять детальні рекомендації щодо вибору теми курсової роботи, структури та змісту її основних розділів, вимог до оформлення та порядку її захисту. Окрему увагу приділено методам аналізу статистичних даних, обробці результатів досліджень, а також підготовці до публічного представлення основних результатів роботи.

Сподіваємося, що дані методичні вказівки допоможуть студентам не лише успішно виконати курсову роботу, а й сприятиме поглибленню знань у сфері ветеринарної медицини, розвитку аналітичного мислення, необхідних для роботи лікаря ветеринарної медицини в умовах постійного розвитку науки та технологій, сприятимуть їхньому професійному становленню, розвитку наукового світогляду та вдосконаленню практичних навичок у галузі ветеринарної медицини.

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це складова частина навчального процесу. Тематика курсової роботи повинна бути актуальною, ґрунтуватись на матеріалах виробничих дослідів та аналітичних даних.

Теми курсових робіт визначаються викладачами кафедри з врахуванням програми дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби».

Курсову роботу виконують за матеріалами виробничої практики, за результатами експериментальних досліджень студентів у студентському науковому гуртку, курації хворих тварин у тваринницьких підприємствах та ветеринарних клініках, з урахуванням епізоотичної ситуації, актуальності теми та практичної значущості результатів. Теми курсових робіт закріплюються за студентами перед виходом на виробничу практику.

Курсова робота може бути виконана у вигляді оформлення академічної історії хвороби (за матеріалами курації спонтанно хворих чи експериментально заражених тварин) (назва теми - "Історія хвороби", далі вказується нозологічна одиниця та вид тварини).

Подається аналітичний огляд по конкурентному захворюванні, по якому оформлюється курсова робота. Оформляється історія хвороби, описуються методи діагностики, їх інтерпретація, обґрунтування лікування та заходи щодо профілактики з обов'язковим аналізом вакцин та схем профілактики з обраного захворювання

При виконанні курсової роботи необхідно скласти план роботи, дотримуючись поставлених завдань, визначити місце проведення дослідів, об'єм досліджень і спостережень та розробити схему дослідів, описати й опанувати методику проведення досліджень.

Важливе місце в роботі займає аналіз епізоотичного стану господарства, регіону чи території, розробка профілактичних і оздоровчих заходів з інфекційних хвороб тварин та проведення необхідних лабораторних досліджень (бактеріологічних, вірусологічних, серологічних та інших).

Студенти на базі виробничої практики безпосередньо в господарстві (клініці) або районі повинні провести епізоотологічне обстеження і з'ясувати епізоотичний стан щодо інфекційних хвороб, провести аналіз заходів боротьби, перевірити або порівняти ефективність препаратів, які використовують в господарстві, чи клініці, брати безпосередню участь у проведенні лікувальних і профілактичних заходів та навчитись розробляти заходи ліквідації й профілактики конкретних інфекційних захворювань тварин, птахів, риб чи бджіл. Результати цих досліджень і спостережень представляють в курсовій роботі.

Курсова робота виконується студентом під керівництвом викладача, який веде практичні заняття з групою. Вона має бути оформлена на стандартних аркушах паперу, акуратно, грамотно, ілюстрована таблицями, фотографіями та графіками. Про власні результати, викладені в курсовій роботі, студент може звітувати на засіданнях студентського наукового гуртка кафедри, виступити з доповіддю на студентській науковій конференції.

Захист курсової роботи студентом відбувається на кафедрі ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин по закінченню виробничої практики. При виявленні в курсовій роботі плагіату, робота до розгляду не приймається.

Для перевірки роботи необхідно подати протягом першого тижня з дня повернення з виробничої практики, реєстрація курсової роботи проводиться лікарем ветеринарної медицини кафедри в журналі реєстрації.

Захист курсової роботи проводиться комісійно у присутності студентів групи.

**РОБОТИ ВИКОНАНІ НЕ ЗА ВИМОГАМИ ДАНИХ МЕТОДИЧНИХ
ВКАЗІВОК НЕ ПРИЙМАЮТЬСЯ!**

Орієнтовний ЗМІСТ і порядок виконання курсової роботи

Курсова робота має складатися з наступних розділів:

Титульний аркуш

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

- 1.1. Загальна характеристика захворювання.
- 1.2. Етіологія.
- 1.3. Патогенез.
- 1.4. Епізоотологічні особливості.
- 1.5. Клінічні ознаки.
- 1.6. Методи діагностики.
- 1.7. Профілактика та заходи боротьби – вакцинація, карантинні заходи, лікувальні стратегії.

РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 2.1. Об'єкт дослідження.
- 2.2. Матеріали дослідження.
- 2.3. Епізоотологічний аналіз.
- 2.4. Методи діагностики.
- 2.5. Статистична обробка даних.
- 2.6. Умови проведення дослідження.

РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ І ЇХ АНАЛІЗ

- 3.1. Поширеність захворювання серед котів.
- 3.2. Клінічні прояви у досліджених тварин.
- 3.3. Діагностичні заходи.
- 3.4. **Історія хвороби** (Історія хвороби повинна бути детальною, з описом усього процесу від початку хвороби до остаточного діагнозу. Можна обрати один конкретний випадок або кілька випадків для демонстрації).

РОЗДІЛ 4. ПРОФІЛАКТИКА ТА ЗАХОДИ БОРЬТБИ

- 4.1. Методи лікування.
- 4.2. Профілактика та заходи боротьби.
- 4.3. Аналіз ефективності протиепізоотичних заходів, що було впроваджено.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

ВСТУП. У вступі студент коротко викладає актуальність обраної теми. Разом з тим він зазначає у встановленому порядку джерела інформації, попередньо помістивши їх до списку літератури. В подальшому – обґрунтовує вибір теми та чітко формулює мету і зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження, вказується вибраний метод.

Актуальність. Висвітлення актуальності має бути стислим. Досить в межах однієї сторінки показати головне – суть проблеми, з чого і буде видно актуальність теми. Здатність автора визначитись з темою свідчить про те, наскільки правильно він розуміє тему роботи і вважає актуальною, що й характеризує його професійну підготовку.

Мета. Від обґрунтування актуальності вибраної теми поступово перейти до формулювання мети дослідження. Слід пам'ятати, що метою курсової роботи не може бути здобуття кваліфікації «лікаря ветеринарної медицини», це – мета Вашого навчання на факультеті ветеринарної медицини. Мета, як правило, стосується назви роботи.

Завдання належить вирішувати відповідно до поставленої мети. Це варто робити у вигляді перерахувань (вивчити..., описати..., встановити..., виявити... і тому подібне). Врахуйте, що висновки, які Ви робите по завершенню роботи, – це виконані завдання.

Об'єкт – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і вибране для вивчення. У об'єкті виділяють ту його частину, яка є предметом дослідження.

Предмет – це те, що знаходиться у межах об'єкту. Саме на нього і спрямована основна увага студента і саме предмет дослідження визначає тему курсової роботи, яка позначається на титульній сторінці як її заголовок.

Досить важливим етапом роботи є вибір методів дослідження, які є інструментом в добуванні матеріалу, будучи необхідною умовою досягнення поставленої мети.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ (є обов'язковою частиною курсової роботи, рекомендований обсяг: 10–15 сторінок друкованого тексту).

Він має містити наступні розділи:

Загальна характеристика інфекційних хвороб тварин – назва, визначення, класифікація, особливості поширення, коротка історія відкриття захворювання.

Етіологія – збудник, його морфологічні та біологічні властивості.

Епізоотологічні особливості захворювань – джерела інфекції (хворі тварини, носії), шляхи передачі, умови та фактори, що сприяють виникненню та поширенню спалахів захворювання.

Патогенез - механізм проникнення збудника в організм, поширення інфекції в організмі, відповідь імунної системи.

Клінічні прояви – симптоми, стадії розвитку хвороби, вплив на організм,

ускладнення та наслідки хвороби.

Методи діагностики – лабораторні, клінічні, молекулярні методи.

Профілактика та заходи боротьби – вакцинація, карантинні заходи, лікувальні стратегії.

Важливе місце в дослідженнях студента займає відбір, вивчення і реферування літературних джерел (публікацій) за темою курсової роботи. Особливу увагу слід приділяти першоджерелам. Дані реферативних журналів, довідники й посібники мають допоміжне значення.

Провідне місце в цитованій літературі повинні займати оригінальні наукові праці, а також, автореферати дисертацій та нормативні документи – розпорядження, інструкції, настанови, рекомендації Державної та фіто санітарної служби України.

Недоцільно в курсових роботах робити посилання на матеріали підручників і навчальних посібників, оскільки в більшості випадків, вони не містять власне результатів досліджень авторів.

Літературні джерела краще вивчати, переходячи від простих до складніших. Необхідно чітко відрізнити головне від другорядного, тобто того, що не має прямого зв'язку з темою дослідження.

Інформацію в огляді літератури варто розмішувати в хронологічному порядку: спочатку більш ранні, а згодом – пізніші опубліковані праці. Найбільшу цінність, як правило представляють нові (не пізніше 10-ти останніх років) публікації за темою роботи.

Літературні дані потрібно викладати коротко, ясно, не вносячи плутанину в дані і погляди авторів, повідомляючи лише типові, показові, що має відношення до теми курсової роботи. Посилання на автора приводяться в кінці абзацу цифрами в прямокутних дужках.

Якщо абзац починається з посилання на автора роботи, то вказують його ініціали та прізвище, а в дужках пишуть номер, під яким ця робота знаходиться в списку літератури, а далі в короткій формі викладають зміст роботи (як правило, в одному абзаці). Характеристику роботи іншого автора потрібно починати з нового абзацу.

В огляді літератури повинні бути використані лише ті першоджерела, які опрацьовані студентом і мають пряме відношення до теми курсової роботи. Не потрібно використовувати навчальну літературу або посилання інших авторів на використані ними інші роботи.

Огляд літератури розкривають за попередньо створеним планом. Він повинен бути системним, цілісним та послідовним. Не потрібно допускати повторень. Критичні зауваження необхідно аргументувати посиланнями на літературні джерела. При наявності суперечливих думок авторів з того чи іншого

питання потрібно спробувати знайти причину цих розбіжностей. Іноді це є результатом похибок методичного характеру, застарілого обладнання, використаного при проведенні експериментів чи з інших причин.

Висновок з огляду літератури. Огляд літератури закінчують «Висновком з огляду літератури», в якому коротко висвітлюють стан і рівень вирішення означеної проблеми за даними літератури, прогалини в дослідженнях, перспективи подальшого вивчення и.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ мають у своїй структурі містити:

Об'єкт дослідження (вид, порода, вік та стать досліджуваних тварин), географічну локалізацію дослідження (господарство, регіон), епізоотичний статус території, де проводилося дослідження (спалах хвороби, ензоотична зона, благополучна територія). Оцінка факторів ризику (контакт із дикими тваринами, умови утримання, сезонність). Обов'язковим компонентом є картографування інформації щодо епізоотичної ситуації в регіоні. Спостереження за поширенням захворювання у вибраному регіоні. Аналіз статистичних даних про рівень захворюваності.

Матеріали дослідження (описати біологічний матеріал, який використаний в процесі проведення діагностики захворювання), описати яке лабораторне обладнання, діагностичні набори та реактиви було використано при діагностиці. Вказати препарати, що були застосовані для лікування та профілактики.

Методи діагностики - клінічні методи – візуальний огляд тварин, вимірювання фізіологічних параметрів (температура, частота дихання, пульс), оцінка специфічних симптомів, Лабораторні методи (мікроскопічні дослідження, бактеріологічні, вірусологічні, серологічні, тестування на чутливість до антибіотиків, молекулярно-генетичні, загальний та біохімічний аналіз крові, тощо), інструментальні методи (рентгенографія, УЗД – якщо необхідно)

Статистична обробка даних – аналіз отриманих даних за допомогою статистичних методів, визначення рівня достовірності результатів.

Умови проведення дослідження – місце, тривалість та період проведення дослідження, кількість досліджених тварин або проб. Дотримання принципів біобезпеки при роботі з патогенами. Етичні аспекти проведення досліджень (гуманне поводження з тваринами, дотримання міжнародних норм щодо біоетики).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ І ЇХ АНАЛІЗ (Аналіз отриманих даних, порівняння з літературними джерелами).

Поширеність захворювання серед тварин в досліджуваному регіоні (статистичні дані по регіону/країні, фактори ризику та вплив факторів навколишнього середовища на поширення хвороби).

Описуються клінічні прояви захворювання у досліджених тварин (найчастіші симптоми, особливості перебігу хвороби залежно від віку, породи, умов утримання).

Діагностичні заходи (описуються методи лабораторної діагностики, проводиться інтерпретація отриманих результатів лабораторних досліджень, проводиться аналіз достовірності різних методів діагностики).

3.4. Історія хвороби (Історія хвороби повинна бути детальною, з описом усього процесу від початку хвороби до остаточного діагнозу. Можна обрати один конкретний випадок або кілька випадків для демонстрації).

Історія хвороби - це запис всіх відомостей про хвору тварину, в т.ч. динаміки хвороби, результатів діагностичних досліджень, лікувальних та інших заходів, викладених у певній послідовності та з відповідним аналізом. Правильне ведення історії хвороби дозволяє здійснювати облік захворювань, вивчати їх причини та динаміку розвитку протягом кількох років, шляхи та способи їх ліквідації.

СХЕМА НАПИСАННЯ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ

Історія хвороби має включати:

- загальні відомості про пацієнта (реєстрація та анамнези);
- загальні відомості та дані клінічного огляду тварини в день доставки в клініку;
- опис перебігу хвороби, спеціальних і додаткових досліджень і застосованого лікування у відповідності з листом курації, форма якого додається;
- епікриз або судження про хворобу;
- заключення – основні висновки та пропозиції власнику.

На титульному аркуші вказується назва вузу, назва кафедри, тема, прізвище та ініціали студента-куратора, курс, група, факультет, прізвище рецензента, дата, місто і рік виконання курації.

На другій сторінці вказується план написання історії хвороби і, далі описуються загальні відомості про захворювання, так як в курсовій роботі.

Реєстрація (*Registratio*): Детальна реєстрація проводиться з метою врахування таких даних – вид тварини, порода, стать, вік, жива маса, масть і прикмети, кличка, продуктивність, власник і його адреса.

Анамнез. *Anamnesis vitae* - коротко записуються зібрані дані (повідомлення) про умови життя тварини (годівля, догляд, утримання та ін.), проведені профілактичні щеплення та діагностичні дослідження, дані про захворювання,

якими могла перехворіти тварина. *Anamnesis morbi* - дані про хворобу (час виникнення, ознаки, перебіг, ефективність прийнятих заходів, чим лікували, тощо)).

Опитування про життя хворої тварини і особливо розвитку захворювання, може дати для діагностики цінну інформацію. Для цього опитування має бути проведено ретельно. При оцінці анамнестичних даних необхідно пам'ятати про те, що особа, яка дає відомості про хвору тварину, може повідомити багато суб'єктивного або, будучи винуватцем захворювання, свідомо ввести в оману лікаря. Анамнез має виключно важливе значення не тільки для діагностики самого захворювання, але й для покращення зоогігієнічних умов утримання тварин та обґрунтування рекомендацій щодо проведення профілактичних та протиепізоотичних заходів.

Після реєстрації анамнестичних даних проводиться клінічне (загальне і посистемне), спеціальне та лабораторне обстеження, особливу увагу при цьому звертають на уражені системи, органи чи тканини. Ці дослідження проводяться за загальноприйнятою методикою.

Опис клінічного стану тварин в час дослідження.

Загальне дослідження (*Status praesens*). Куратор проводить дослідження загального стану тварини, яке полягає у вимірюванні температури тіла, визначенні частоти пульсу та кількості дихальних рухів за одну хвилину, визначення габітусу, стану шерстяного покриву шкіри, підшкірної клітковини, видимих слизових оболонок, кон'юнктиви, поверхневих лімфатичних вузлів.

Габітус - це зовнішній вигляд тварини в момент дослідження, який визначають за сукупністю ознак: загальний стан тварини (бадьорий, добрий, задовільний, пригнічений, у стадії коми, втрата твариною "свідомості", збудження, агресивність), положення тіла у просторі (нормальним стоячим або лежачим, а також вимушено стоячим чи лежачим), вгодованість, залежно від виду тварини (добра, задовільна, незадовільна, погана) конституція, будова тіла.

Ступінь пригнічення визначають реакцією тварини на навколишнє середовище за реакцією на подразнення зовнішніх рефлекторних зон (удари долонею, холковий, вінчиковий, корнеальний і інші рефлекси).

Звертається увага і на рухи тварин, які можуть бути координованими або некоординованими, обмеженими тощо. Рухи можуть проявлятися: гіперкінезами, тобто підвищенням мимовільної рухливості (намагання рухатись вперед, назад, стояння в позі опирання головою в стінку тощо), атаксією, залежуванням, звертають також увагу на клінічний синдром пригнічення, в'ялість, сонливість, сопорозний і коматозний стани, судоми, парез, параліч, розлади чутливості.

Шкіра і шерстяний покрив (*Cutis et pili*). При дослідженні шкіри визначають її фізіологічні властивості: колір, еластичність, вологість, запах, температуру, чистоту, блиск, виявляють патологічні зміни шкіри і підшкірної клітковини (алопеції, травми, забої, тріщини, гнійники, припухлості, виразки, рубці, свербіж, шкірні висипи) і ектопаразитів.

Описують шерстяний покрив (довжину, густоту, рівномірність, блиск, еластичність, міцність тримання у волосяних цибулинах, колір, вологість, запах, чистоту, наявність ектопаразитів).

Видимі слизові оболонки і кон'юнктиви (*Tunicae mucosae externa et conjunctive*). Дослідженню видимих слизових оболонок надається велике значення, оскільки за їх змінами можна зробити висновок про стан газообміну в легенях, обміну білірубіну і розвиток анемічних чи гемолітичних процесів, стан кровотворення і кількісних змін складу крові.

При загальному дослідженні обмежуються оглядом кон'юнктиви, слизових оболонок носа, рота, переддвер'я піхви. Звертають увагу на колір, блиск, вологість, витіки, температуру, тургор, цілісність, нашарування, припухлість, набряк, кровотечі, новоутворення.

Лімфатичні вузли (*Nodi lymphatici externi*). Діагностичне значення дослідження лімфатичних вузлів полягає у тому, що при розвитку патологічних процесів до них з лімфою із найближчих запальних вогнищ надходять токсини, продукти запалення та мікроорганізми. При місцево-перебігаючому запальному процесі уражаються регіональні лімфатичні вузли, а при інфекційних захворюваннях – більшість лімфатичних вузлів організму.

При дослідженні звертають увагу на розмір, форму, консистенцію, чутливість, рухомість, болючість, температуру шкіри в ділянці лімфовузла.

У великої рогатої худоби досліджують підщелепові, передлопаткові, пахвові (колінної складки) та надвименні (у корів) лімфовузли.

У коней досліджують підщелепові лімфовузли та колінної складки.

У свиней (молодняку) - заглоткові.

У дрібних тварин - пахові.

Дослідження окремих органів і систем організму.

При дослідженні систем організму студент повинен вказати на використані методи та отримані результати, при необхідності проводити спеціальні та лабораторні дослідження.

a) Серцево-судинна система (*Systema cardio-vasculare*).

Проводять огляд серцевої ділянки, перкусію, аускультацию, дослідження пульсу. Досліджують серцевий поштовх (місце, сила, поширеність і характер), межі серця, виявляють характер перкуторного звуку, зони абсолютної і відносної тупості, чутливість, тони серця (глухі, дзвінкі, ледве відчутні, нечисті

(роздвоєння, розщеплення), стукаючі), звертають увагу на наявність чи відсутність шумів (синхронні з систолою або діастолою (ендокардіальні) та несинхронні (міокардіальні або перикардіальні). Перикардіальні, в свою чергу, можуть бути крепітуючими і падаючої краплі (плеску).

У великої рогатої худоби може з'явитися абсолютна тупість у ділянці серця (перикардит, плеврит). Звертають увагу на пульс (частота, ритм, сила пульсової хвилі, наповнення, напруження артеріальної стінки, ступінь наповнення вен, особливості венного пульсу).

б) Дихальна система (*Systema respiratorium*). При дослідженні дихальної системи дотримуються наступної послідовності: огляд, пальпація, перкусія, аускультация, визначення частоти і типу дихання (грудний, черевний, змішаний), наявність кашлю, його характер (сухий, вологий, болючий) задухи, витіків з ніздрів (одно-, двосторонні, слизові, слизово-гнійні, гнильні, гангренозні з неприємним запахом), стан крил носа (рупоровидне розширення, гнійники, виразки), тупість носових і гайморових порожнин, стан гортані і трахеї (болючість, підвищення чутливості); межі легень, наявність вогнищ притуплення або тупості (вказати локалізацію і їх величину) та хрипів (локальні, дифузні, сухі і вологі). Якщо хрипів немає обмежуються описом дихання (послаблене, везикулярне, бронхіальне, посилене, жорстке).

в) Система травлення (*Systema digestivum*). Дослідження органів травлення проводять за такою схемою: дослідження прийому корму і води, апетит (слабо виражений, відсутній, млявий, спотворений), наявність спраги, приймання корму і води, жування, ковтання, відригування, жуйка та блювота); ротової порожнини (стан губ, щік, наявність слинотечі, свербіжу і мимовільних рухів губами, стан слизової оболонки, язика, зубів); глотки, стравоходу, черева (величина, форма, симетричність, стан голодних ямок, здухвин, нижніх контурів живота, наявність вип'ячувань).

Дослідження **рубця** (об'єм, форма черева, ступінь заповнення голодних ямок, частота скорочень, ритм, сила, ступінь наповнення, характер і консистенція вмісту, чутливість і напруженість стінок, звуки, які прослуховуються при аускультатії та перкусії).

Дослідження **сітки та книжки** (межі їх притуплення, характер перистальтичних та перкуторних звуків, чутливість). При підозрінні на травматичний ретикулоперитоніт сітку досліджують спеціальними пробами - стернальною, діафрагмальною і холковою.

Дослідження **шлунку і сичуга** (ділянка, межі, напруження черевної стінки, чутливість, перкуторні межі та перистальтичні шуми). У телят можна встановити больову реакцію сичуга. У собак дослідження шлунку проводять спеціальними методами: зондуванням, гастроскопією, ультразвуковою діагностикою.

Дослідження *кишечника* (форми черева; чутливість і напруженість черевної стінки, її болючість, характер вмісту кишечника, характер перкуторного звуку, перистальтичні шуми, дефекація та її розлади). При дослідженні дефекації звертають увагу на її частоту та кількість калу за один акт випорожнення; описують консистенцію калу, його запах, сформованість, наявність сторонніх тіл (неперетравлений корм, запальний слиз, його колір, муцин, згустки крові тощо).

При *ректальному* дослідженні обов'язково потрібно визначити тонус сфінктера прямої кишки, ступінь її вологості, стан і колір слизу, топографічне розташування кишечника і селезінки (у коней), рубця у великої рогатої худоби, сечового міхура, нирок, матки, яєчників, пахового кільця (у самців).

Печінку досліджують як загально-клінічними, так і спеціальними методами. Звертають увагу на колір слизових оболонок і не пігментованих ділянок шкіри, визначають топографію печінки, консистенцію та стан її поверхні, межі і чутливість (у дрібних тварин).

з) *Сечова система (Systema urinarium)*. Сечову систему досліджують за такою схемою: дослідження акту сечовиділення та сечоутворення (поза тварини, сила і характер току сечі, тривалість акту сечовиділення, його частота і добова кількість сечі), дослідження нирок (місце розміщення, форма, величина, характер поверхні, консистенція, рухомість та чутливість), сечоводів (товщина, прохідність, наявність каменів), дослідження сечового міхура (розміщення, об'єм, скорочення стінки і її еластичність, чутливість, наявність каменів), дослідження уретри (прохідність, стан слизової оболонки, чутливість).

д) *Скелетно-м'язова та кістково-зв'язкова система (опорно-руховий апарат) (Systema sceleto-musculare et osteo-ligamentosum)*.

- м'язи (ступінь розвитку, тонус, форма, пропорційність, симетричність, рухливість, цілість, консистенція, болючість);

- кістки (величина, пропорційність, симетричність, болючість, цілість, консистенція);

- суглоби (стан шкіри у ділянці суглоба, величина, температура, консистенція, рухливість, цілість, болючість і сторонні звуки при рухах);

- сухожилки, зв'язки, сухожильні піхви (форма, консистенція, температура, цілість, болючість);

- хвіст (довжина, стан хребців, тонус, цілість);

- копита, ратиці, кігті, м'якиші (величина, форма, температура, цілість, болючість);

- роги (наявність, величина, форма, цілість).

е) *Нервова система і органи чуття (Systema nervorum)*. Дослідження проводять за такою схемою:

- поведінка тварини (тип нервової системи, реакція на навколишні подразники, наявність пригнічення або збудження і їх ступінь);
- череп (об'єм, форма, наявність деформація, температура шкіри, чутливість, консистенція кісток, характер перкусійного звуку);
- хребет (чутливість, температура, викривленість);
- органи чуття – органи зору (косоокість, ністагм, звуження або розширення зіниці, запальні зміни і т.д.), слуху, нюху та смаку);
- чутливість (поверхнева, тактильна, больова, температурна та глибока);
- рухова сфера (тонус м'язів, здатність їх до активних рухів, координація рухів, постановка кінцівок, голови, вушних раковин і хвоста, пружність об'єм окремих груп м'язів, наявність судом);
- рефлекси (глибокі і поверхневі);
- вегетативний відділ нервової системи (фізіологічні проби):
- розлад координації руху, парези та паралічі тощо..

Спеціальні дослідження (*Explorationes speciales et laboratoriae*). У цьому розділі куратор описує методи відбору та дані лабораторних досліджень. Студент зобов'язаний на початку та в кінці курації проводити клініко-лабораторні дослідження крові, сечі та інших біологічних рідин і тканин організму.

Лабораторні методи діагностики інфекційних хвороб тварин:

Мікробіологічні методи (методи базуються на виділенні, культивуванні та ідентифікації мікроорганізмів) – бактеріологічний, вірусологічний, мікологічний методи.

Серологічні методи (методи, що базуються на виявленні антитіл або антигенів у сироватці крові) – реакція аглютинації (РА), реакція зв'язування комплементу (РЗК), реакція імуофлуоресценції (РІФ), імуоферментний аналіз (ІФА), реакція нейтралізації (РН).

Молекулярно-біологічні методи (методи, що дозволяють виявляти ДНК або РНК патогенів) – полімеразна ланцюгова реакція (ПЛР).

Гематологічні дослідження крові (загальний вміст гемоглобіну, еритроцити, лейкоцити, лейкоформула) та біохімічні методи.

Алергічні методи – туберкулінова проба, малеїнова проба.

Цитологічні та гістологічні методи.

Крім того обов'язково описуються експрес-тести, які використовують при діагностиці інфекційних хвороб тварин – імуохроматографічні тести (ІХА, швидкі тест-смужки), латекс-аглютинаційні тести, імуоферментні експрес-тести (ІФА-експрес), полімеразна ланцюгова реакція (експрес-ПЛР).

При цьому потрібно врахувати, що експрес-тести мають меншу чутливість і специфічність порівняно з лабораторними методами, а тому є ризик хибнопозитивних або хибнонегативних результатів.

За потреби, також описуються інструментальні методи діагностики – рентгенографія. ультразвукова діагностика (УЗД), ендоскопічні методи

(бронхоскопія, гастроскопія, колоноскопія), комп'ютерна томографія (КТ) та магнітно-резонансна томографія (МРТ) та електрокардіографія (ЕКГ).

Діагноз (*Diagnosis*). Після опису клінічного статусу, виконання спеціальних досліджень стосовно даного випадку студентом-куратором подається первинне обґрунтування первинного діагнозу, який повинен ґрунтуватись з даних клінічного, спеціального лабораторного та інших досліджень. Враховують дані анамнезу, особливості епізоотології та перебігу захворювання. Проводиться диференційна діагностика. Матеріал з диференційної діагностики подається у формі викладу схожих і несхожих ознак диференційних захворювань з наступним висновком про його виключення у конкретному випадку.

Прогноз (*Prognosis*). При обґрунтуванні прогнозу враховується загальний стан хворого і при поступленні, наявність ускладнень і врахування віддаленого прогнозу після застосування лікування.

План лікування (*Planum curationis*). Студент, на основі здобутих знань та консультації із викладачами кафедри під керівництвом ординаторів клінік університету, ветеринарних лікарів господарств, складає план лікування.

Перебіг хвороби та лікування (*Decurtus morbi et therapia*). Описується перебіг хвороби, рекомендації з лікування, догляду, про що щоденно записують в щоденник історії хвороби, або лист курації. Записи повинні відображати всі зміни, які відбуваються в загальному стані тварини, а також в окремих органах і тканинах. В цьому ж розділі описується лікування з вказаними рецептами, дієтичне харчування тварин, тощо.

В графу “*Спостереження за розвитком хвороби*” вписують найбільш характерні симптоми, які відображають зміни стану хворої тварини у ході курації під впливом терапії або інших причин.

В графу “*Терапія, дієта, режим утримання та виписані рецепти*” записують застосовуване лікування і дози застосовуваних препаратів, або засобів патогенетичної чи симптоматичної терапії. Оформляються виписані рецепти **латинською мовою** згідно із загальноприйнятими вимогами. Також вказують про повторні лабораторні та спеціальні дослідження.

У графі “*Рекомендації для власника тварини*” описуються поради власнику: що і як він повинен зробити та як доглядати за твариною, щоб не було ускладнень та успішно пройшло видужання тварини.

Епікриз (*Epicrisis*). Є одним із найважливіших розділів. При викладі епікризу студент повинен показати вміння обговорити клінічний випадок, умови, що зумовили виникнення патології, видові особливості перебігу патологічного процесу, характер клінічних ознак, обговорити та описати результати лабораторних та спеціальних досліджень, перебіг хвороби та лікування, обґрунтувати використані методи лікування, ефективні заходи

боротьби і профілактики, заходи щодо попередження рецидивів та поширення хвороби (ізоляція, карантин та ін.)

Епікриз слід розпочинати з визначення сутності хвороби, її поширення в різних географічних зонах та економічного значення, після чого коротко описуються особливості епізоотології, джерела інфекції і шляхи передачі загальні і стосовно випадку. Необхідно також описати основні морфо-біологічні особливості збудника використовувани в обґрунтуванні етіологічного діагнозу.

Заключення. У ньому куратор підводить підсумок проведеної курації з врахуванням отриманих результатів, дається оцінка проведеного лікування, в якому стані виписана тварина, яке має бути її утримання, годівля і використання, проводяться економічні розрахунки, пов'язані з витратами на лікування. На підставі цього робиться висновок про господарсько-економічну доцільність, або – доцільність лікування тварин при схожих формах перебігу інвазійних захворювань. Подається обґрунтування віддаленого прогнозу і можливості прояву захворювання надалі. Надаються рекомендації з проведення профілактичних заходів стосовно даного випадку.

Епікриз підписується куратором і ставиться дата.

ПРОФІЛАКТИКА ТА ЗАХОДИ БОРТЬБИ

Обґрунтування лікування. У цьому на підставі наукової та спеціальної літератури дається аналіз існуючих методів лікування і обґрунтовується застосована терапія, а також показується її результативність з урахуванням стану хворої тварини до моменту виписки. Виходячи з цього, студент обґрунтовує і доводить правильність вибору засобів і методів лікування протягом курації. Враховуючи це, куратор, науково обґрунтовуючи, вибирає специфічні засоби етіотропної терапії, симптоматичні, патогенетичні і спеціальні засоби терапії, які насамперед повинні гальмувати дію збудника хвороби, нейтралізувати його вплив на організм, нормалізувати трофіку, обмін речовин і відповідні реакції організму, покращувати антитоксичну і бар'єрну функцію печінки, підвищувати опірність та імуногенез організму і покращувати функції внутрішніх органів. З урахуванням цих основних вимог слід вибирати засоби і методи лікування та описувати їх вплив на організм у співставленні з виниклими в організмі порушеннями.

Далі, піддавши критичному аналізу проведене лікування, куратор робить висновок про правильність представленого лікування, його ефективності, або виявляє допущені неточності і помилки як за вибору специфічних терапевтичних засобів, так і за виконання лікування. В такому випадку куратор повинен показати і науково обґрунтувати, яке ж лікування було б правильнішим і ефективнішим. На закінчення необхідно дати коротке резюме щодо результативності проведеного лікування.

Профілактика захворювання – описується з урахуванням відомостей, отриманих з наукової літератури, а також анамнестичних даних, що стосуються захворювання куруючої тварини. Опіраючись на ці дані, необхідно перш за все описати загальну профілактику, що включає гігієнічні дані за умовами утримання, догляду, годівлі та господарського використання тварини. Необхідно звернути увагу на усунення недоліків за перерахованими показниками.

Далі описується спеціальна профілактика хвороби, яка стосується здійснення спеціальних ветеринарно-санітарних заходів, дезінфекції та карантинних заходів. Основою профілактичних заходів проти збудників інфекційних захворювань є застосування імунобіологічних засобів (вакцинація та специфічна профілактика (види вакцин, ефективність)), які дозволяють не тільки успішно попереджувати появу багатьох інфекційних захворювань.

Виходячи зі сказаного, куратор, враховуючи господарські можливості розробляє рекомендації для впровадження їх на фермах і комплексах, звідки надійшла тварина. При виконанні курації на дрібних і с.-г. тваринах, що знаходяться в особистому використанні, складають рекомендації для власника з питань догляду, утримання та годівлі, використання тварин та здійснення спеціальних заходів профілактики.

Аналіз ефективності протиепізоотичних заходів, що було впроваджено.

ВИСНОВКИ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОПОЗИЦІЇ. Курсова робота закінчується завершальною частиною, яка називається «**ВИСНОВКИ**». Ця частина курсової роботи виконує роль кінцівки, обумовленої логікою проведених досліджень, яка носить форму синтезу накопиченої в основній частині роботи інформації. Цей синтез – послідовний виклад отриманих підсумків і їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі.

Тут вказують витікаючу їх практичну цінність з кінцевих результатів, яка впливає з кінцевих результатів, формулюється у вигляді стисло викладеної пропозиції виробництву.

У висновках обґрунтовується епізоотичний стан господарства, фактори ризику, які можуть сприяти погіршенню епізоотичної ситуації, причини зазначених факторів, групи тварин найбільш схильних до факторів ризику (групи ризику). У практичних пропозиціях зазначаються шляхи вирішення виявлених недоліків.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ. Список літератури на тему курсової роботи складається з використанням одного із стандартів цитування - ДСТУ 8302:2015 (український стандарт); АРА; Vancouver (для медичних і ветеринарних наук).

ДОДАТКИ. Додаються копії рішення про встановлення (скасування) обмежувальних заходів (карантину), копії лабораторних експертиз, акти про проведені вакцинації, дезінфекції, дезінсекції, дератизації, фотографії, графічна схема розташування тваринницьких приміщень, пасовищ, місць водопою, інструкції та настанови щодо нових медичних препаратів, таблиці, графіки.

Додатки повинні включати: температурні листки, протоколи розтину, акти про проведення заходів, результати лабораторних висновків та експертиз матеріалу, що направляється для дослідження та ін..

Історія хвороби після закінчення її ведення повинна підписуватись лікарем, який проводив лікування та керівником лікувального закладу. Дані, які вносяться в історію хвороби лікарською консультацією, підписуватимуться всіма фахівцями, які брали участь у консультації.

ПЛАН І ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота має бути виконана самостійно!

Правила друку (написання) курсової роботи

Робота повинна бути видрукувана на комп'ютері на одній стороні друкарського паперу формату А4 (297 x 210 мм) державною мовою з використанням наукового стилю.

Загальний обсяг курсової роботи повинен складати в середньому 35-40 сторінок стандартного комп'ютерного тексту.

Шрифт – Times New Roman, розмір – 14, чорний, інтервал 1,5; поля – 3 см зліва, 1,0 см справа, 2,0 см зверху, 2,0 см знизу; нумерація сторінок – у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Особливу увагу слід звернути на порядок оформлення окремих видів текстового, табличного, формульного та ілюстрованого матеріалу, а також **правила оформлення бібліографічного списку.**

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того або іншого видання слід звертатись до цитування.

Загальні вимоги до цитування наступні:

1. Текст цитати подається в лапках і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання.

2. Цитування має бути повним, без довільного скорочення цитованого тексту і без спотворень думки автора. Пропуск слів, пропозицій, абзаців при цитуванні допускається без спотворення цитованого тексту і позначається багатокрапкою, воно ставиться в будь-якому (на початку, в середині, в кінці) місці.

3. При цитуванні кожна цитата повинна супроводжуватися посиланням на автора і джерело запозичення.

Наприклад, С.І. Вавілов вимагав "... всеми мерами избавлять человечество от чтения плохих, ненужных книг".

Представлення табличного матеріалу

Цифровий матеріал, коли його багато або коли є необхідність в зіставленні і виведенні певних закономірностей, оформляють в курсовій роботі у вигляді таблиць, на які в тексті обов'язково мають бути посилання. Наприклад "... як видно з таблиці 3...". На всі таблиці повинні бути посилання в тексті магістерської роботи.

Таблицями вважають ряд пересічних горизонтальних і вертикальних ліній, що створюють по горизонталі рядки, а по вертикалі – стовпці. Всі таблиці мають назву, заголовок для кожного рядка, стовпця.

У курсовій роботі, як правило, представлені неаналітичні таблиці, в які

вміщуються необроблені статистичні дані, необхідні лише для інформації або констатації.

Всі таблиці, якщо їх декілька, нумерують арабськими цифрами. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад «Таблиця 2.1.». Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці. Назву розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту, як показано на рисунку 1.

Цифри в графах розміщують так, щоб класи чисел у всіх графах були точно один під одним. Числові значення величин в одній графі повинні мати, як правило, однакову кількість знаків після коми. При відсутності окремих даних в таблиці слід ставити коротку риску посередині комірки.

Таблиця 2.1.

Назва таблиці

Рис. 1. Приклад оформлення таблиці.

Представлення ілюстративного матеріалу

Для більш повного і демонстративного розкриття теми курсової роботи слід включати схеми, графіки, діаграми, фото, епізоотичну карту району, результати лабораторних досліджень, протоколи т.п.

У розділ «Власні дослідження» з графічного матеріалу допускається включати лише таблиці, рисунки і фото.

Решта ілюстрованого матеріалу оформляється у вигляді «додатку», який повинен мати нумерацію (Наприклад: Додаток 1 і так далі). Додаток розміщують в кінці курсової роботи.

Ілюстрації, за винятком ілюстрацій додатків, слід також нумерувати арабськими цифрами з порядковою нумерацією. Якщо рисунок один, його позначають «Рис 1». Допускається також нумерація ілюстрацій в межах розділу. У цьому випадку номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: Рис 1.1. При посиланнях на ілюстрації слід писати «... відповідно до рисунка 1».

В курсовій роботі необхідно користуватися загальноприйнятими скороченнями: грам - г, кілограм - кг, центнер - ц, тонна - т, гривня - грн., копійка - коп., міліметр - мм, сантиметр - см, метр - м, рисунок - рис.

Знаки №, % та інші застосовуються лише при цифрах. В інших випадках їх потрібно писати словами.

Статистичну обробку отриманих цифрових даних проводять обов'язково з визначенням таких показників: **M** (середня статистична), **m** (відхилення від середньої), та **p** (вірогідність результатів).

ТЕМУ КУРСОВОЇ РОБОТИ ПОПЕРЕДНЬО ОБГОВОРИТИ ТА УЗГОДИТИ З ВИКЛАДАЧЕМ, ЯКИЙ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ У ВАШІЙ ГРУПІ!

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ПРИ НАПИСАНІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

з дисципліни «ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

Вимоги до оформлення списку літератури

1. Кількість джерел

- Список літератури має містити не менше 15–20 джерел, серед яких:
 - підручники, навчальні посібники;
 - наукові статті та монографії;
 - нормативно-правові акти (закони, накази, стандарти);
 - методичні рекомендації;
 - сучасні наукові джерела (не старше 5–7 років).

2. Актуальність джерел

- Важливо використовувати найновішу літературу, особливо при описі методів діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб.
- Джерела, опубліковані понад 10 років тому, допускаються лише для історичного аналізу або порівняння.

3. Оформлення списку літератури

- Список складається у порядку згадування в тексті або за алфавітом.
- Використовується один із стандартів цитування:
 - ДСТУ 8302:2015 (український стандарт);
 - АРА (якщо вимагає ВНЗ);
 - Vancouver (для медичних і ветеринарних наук).

4. Зразки оформлення джерел

📌 Книги

Прізвище Ініціали. Назва книги. – Місто: Видавництво, Рік. – Сторінки.

Приклад: Іванов О.П. Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин. – Київ: Аграрна освіта, 2020. – 356 с.

📌 Наукові статті

Прізвище Ініціали. Назва статті // Назва журналу. – Рік. – Том (Випуск). – Сторінки.

Приклад: Петров В.С. Особливості діагностики сибірки у великої рогатої худоби // Ветеринарна медицина України. – 2021. – №2. – С. 45–52.

📌 Нормативні документи

Назва документа, №, дата прийняття.

Приклад: Закон України «Про ветеринарну медицину» № 1206-IX від 04.02.2021 р.

📌 Інтернет-ресурси

Автор (або організація). Назва матеріалу [Електронний ресурс]. – URL.

Приклад: Держпродспоживслужба. Рекомендації щодо профілактики сказу у тварин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/safety>

5. Перевірка унікальності та достовірності

- Використовувати перевірені джерела (офіційні сайти, наукові публікації, державні нормативні акти).
- Не допускається використання неперевіраних інтернет-ресурсів, блогів та Вікіпедії як основного джерела.

1. Завершальні положення

- Перед здачею курсової роботи слід ретельно перевірити огляд літератури на відповідність вимогам.
- У разі необхідності рекомендується консультація з науковим керівником.

УКРАЇНА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

КУРСОВА РОБОТА
(Ординаторська історія хвороби)
на тему:

« _____ »
назва теми роботи

Виконав:

студент ____ курсу ____ групи

Прізвище, Ім'я та по-Батькові

Рецензія

Оцінка: _____ ; _____ ;
національна оцінка 100 бальна

Перевірив: _____ (Прізвище та ініціали)
підпис

Здана на перевірку:

” _____ ” _____ 20__ р.

20__ р.

ЛИСТ КУРАЦІЇ

1 Реєстрація (Registratio)

Вид тварини _____ Стать _____

Вік _____ Порода _____

Масть і прикмети _____ Вага _____

Кличка або номер бірки _____

Власник і його адреса _____

Поступила (куди, дата і час) _____

Діагноз первинний _____

Діагноз остаточний _____

Результат перебігу хвороби і дата _____
(заповнюється після закінчення історії хвороби)

2 Анамнез (Anamnesis)

а) Anamnesis vitae _____

б) Anamnesis morbi _____

3. Загальне дослідження. Обстеження тварини при вступі.

Дата і час _____

Температура тіла (Т) _____ Пульс (П) _____ Дихання (Д) _____

2. Загальний стан (Status praesens) _____

Шкіра і шерстяний покрив (Cutis et pili) _____

Видимі слизові оболонки і кон'юнктиви (Tunicae mucosae externa et conjunctive) _____

Лімфатичні вузли (Nodi lymphatici externi) _____

4. Дослідження окремих органів і систем організму.

Серцево-судинна система (Systema cardio-vasculare) _____

Дихальна система (Systema respiratorium) _____

Система травлення (Systema digestivum)

Сечова система (Systema urinarium)

Скелетно-м'язова та кістково-зв'язкова система (опорно-руховий апарат) (Systema sceletomusculare et osteo-ligamentosum)

Нервова система і органи чуття (Systema nervorum)

5. Спеціальні дослідження (шкіри, крові, сечі, калу та ін) (Explorationes speciales et laboratoriae (cute, sanguine, feces))

6. Діагноз (Diagnosis)

7. Прогноз (Prognosis)

8. План лікування (Planum curationis)

9. Перебіг хвороби та лікування (Decurtus morbi et therapia)

Дата	Т	П	Д	Спостереження за розвитком хвороби	Терапія, дієта, режим утримання та виписані рецепти	Рекомендації для власника тварини

10. Епікриз (Epicrisis)

Дата " _____ " _____ 20 _____ р

Куратор

Список рекомендованої літератури

1. Infectious Diseases / O. A. Holubovska et al. ; edited by O. A. Holubovska. Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. 664 p.
2. Ветеринарна дезінфекція. Інструкція та методичні рекомендації / В.Л. Коваленко [та ін.]. – К.: Біопром, 2010 – 152 с.
3. Довідник лікаря ветеринарної медицини / За ред. П.І. Вербицького та П.П. Достоевського. – К.: Урожай, 2004. – 1280 с.
4. Загальна епізоотологія / [Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін.]; За ред Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква, 2002 – 655 с.
5. Інфекційні хвороби великої рогатої худоби / Р. И. Кравців та ін. Львів, 2001. 394с.
6. Інфекційні хвороби котів: навчальний посібник / О. Є. Галатюк та ін. Житомир : Полісся. 2017. 132 с.
7. Інфекційні хвороби птиці / Л. Є. Корнієнко та ін.; за ред. Л. Є. Корнієнка. Херсон : Грінь Д.С., 2012. 528 с.
8. Інфекційні хвороби собак : навчальний посібник / О. Є. Галатюк та ін. Житомир : Полісся. 2018. 275 с.
9. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія. Київ : Вища освіта, 2002. 703 с.
10. Кісера Я.В. Імунобіологічні препарати /Я.В. Кісера, Л.Я. Божик, Ю.В. Мартинів, Т.С. Матвіїшин, Т.О. Пундяк // Навчальний посібник з грифом ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. – Львів: В-во «Сполом». – 2020. – 358с.
11. Корнієнко Л. М., Корнієнко Л. Є., Ярчук Б. М. Планування ветеринарних заходів : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. / за ред. Л. М. Корнієнко. Біла Церква : ТОВ "Білоцерківдрук", 2016. 364 с.
12. Кравців Р. И., Злонкевич Я. І. Інфекційні хвороби свиней. Львів, 2008. 337с.
13. Куртяк Б.М. Дезінфекція на об'єктах ветеринарного контролю та нагляду. Методичний посібник для лабораторних занять з навчальної дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби». /Б.М. Куртяк, Р.П. Маслянко, О.І. Рапа, І.І. Олексюк, Д.М. Левківський, Я.В. Кісера, А.І. Падовський, Р.Б. Флюнт, М.С. Романович, Л.Я. Божик. – Львів – 2012, 59 с.
14. Посібник по викоріненню хвороб шляхом стемпінг-аут. Методичні вказівки для студентів ОКР «Магістр» // ВВ. Недосєков, В.В. Макаров, В.В. Мельник / Видавничий центр НУБіП України. – Київ, 2011. – 145 с.
15. Практикум із загальної епізоотології: навчальний посібник / Недосєков В.В., Литвин В.П., Мазур Т.В., Поліщук В.В., Литвиненко В.М., Сорокіна Н.Г., Мельник В.В., Гомзіков О.М. / За заг. ред. д-ра вет. наук , професора В.В. Недосєкова. – К., 2011. – 189 с.
16. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин / В. П. Литвин та ін. Біла Церква, 2002. 303 с.
17. Феценко Ю. Г., Журило О. А., Барбова А. І. Лабораторна діагностика туберкульозної інфекції: навчальний посібник. Київ : ВСВ «Медицина», 2019. 304 с.
18. Хронічні інфекційні хвороби тварин / Л. Є. Корнієнко та ін; за ред. Л. Є. Корнієнка. Біла Церква, 2008. 348 с.